

Nejčastější chyby v obecních a městských webech

Chyby v obecních webech lze velice zjednodušeně rozdělit do dvou základních kategorií:

1. Specifické chyby týkající se přímo této skupiny webů, tedy obcí a měst.
2. Obecné chyby, které ve větší či menší míře můžeme nalézt i u dalších typů webů.

Pro obce a města je samozřejmě první skupina výrazně důležitější, protože tyto chyby mohou zajímat audit a mohou z nich plynout i nějaké postihy či nařízení k nápravě. Na druhou stranu skupina číslo dvě je velice důležitá hlavně pro běžné návštěvníky. Pojďme se jim tedy věnovat postupně:

1) Specifické chyby městských a obecních webů, čili legislativa

Povinnost splňovat některé legislativní náležitosti dnes mají i další skupiny webů, jako akciové společnosti nebo školy. U obcí jsou ovšem legislativní náležitosti jejich webů velice široké a je to také místo, kde obce nejčastěji chybují. Vyplývá to často také z neznalosti, jelikož zvláště u malých obcí, které nemají příslušný aparát nemají neuvolnění starostové šanci veškerou tuto legislativu stále sledovat a zaznamenávat. Nicméně některé naprosto základní legislativní body se nemění tak často a pojďme si je připomenout a ukázat na nejčastější chyby.

a) Povinně zveřejňované informace

Je to nejzásadnější stránka na webu zřizovaná ze zákona č. 106/99 Sb., § 5, odst. 1 a 2 a její struktura je **přímo daná vyhláškou [442/2006 Sb.](#)** Struktura této stránky by tedy měla mít opravdu 17 bodů. Mnohé obecní či městské weby tuto stránku nemají přímo ve struktuře a jednotlivé body mají „rozházené“ po webu. To je ovšem nejen v rozporu s touto legislativou, ale také nepřívětivé pro návštěvníka webu, který tak požadovanou informaci hledá výrazně složitěji.

Při tom stačí tuto strukturu z dané vyhlášky zkopírovat a na webu doplnit konkrétními informacemi. Je přitom prakticky jedno, zda pod jednotlivými body vypíšu konkrétní data nebo pouze odkážu hypertextovým odkazem na příslušnou další stránku na webu.

Další související chyby ohledně povinných informací vyplývají spíš z „lenosti“ nebo také nejasnosti výkladu. Jestliže se tedy např. u bodu 17 píše „**Výroční zprávy se uvádějí nejméně za dva poslední roky**“ platí to **i pro případy, že žádné informace nebyly po úřadu požadovány**. Prostě vypíši počet žádostí o informace = 0 a audit může být spokojen.

Zvláštním bodem v této struktuře, kde se také nejčastěji chybuje je elektronická úřední deska. Mimo výše zmiňovaný zákon se její elektronická podoba upravuje také ve správním řádu (**zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb.**) stanoví mj. povinnost správních orgánů obsah úřední desky zveřejnit i způsobem umožňujícím dálkový přístup (**§ 26 odst. 1**). Elektronická deska, její forma a obsah jsou také nejčastější věcí, na kterou se zaměřují audity na menších obcích. Dost často platí rovnítko: Máte v pořádku elektronickou úřední desku = máte v pořádku i to ostatní....

Odladění elektronické úřední desky by bylo na delší povídání (co zde musí být, co se doporučuje, co se hodí vyvěsit jinde), nicméně zde by mělo být základním pravidlem opět naplnění souladu se zákonem č. 106/1999 Sb. - **na elektronické i listinné úřední desce mít vyvěšeny stejné dokumenty**. A zároveň i deklarovat, kde se nachází fyzická úřední deska.

b) Ostatní legislativní nedostatky

Pro naše zákazníky často provádíme službu, které říkáme LOW – legislativní optimalizace webu. Zde přináším výčet nejčastějších legislativních nedostatků se kterými se setkávám. Nejsou tak závažné, jako výše popsané, nicméně pořád je lze vnímat jako „legislativní nedostatky“. Jejich podrobnější popis by zabral více místa, takže opravdu jen v bodech:

- Není zřízena stránka „Registr oznámení“ pro vzdálený přístup k čestným prohlášením příslušných funkcionářů
- Stránka je zřízena ale není naplněna
- Nejsou vloženy rozpočty na samostatné stránce nebo ve funkčním odkazu (například filtr na úřední desce)
- U rozpočtů nejsou vloženy rozpočtové změny
- Nejsou vloženy veřejnoprávní smlouvy
- Nejsou stanoveny sazby za poskytování informací
- Nejsou vloženy příslušné obecní vyhlášky
- Nejsou vloženy (případně jsou neaktuální) odkazy na zákony, podle nichž obec postupuje a rozhoduje

2) Obecné chyby městských a obecních webů, čili přístupnost, struktura, obsah, validita....

Níže uvedené chyby bych pojmenoval spíš **nedostatky** s různým vlivem na návštěvníka a zároveň také nesouvisející s legislativou.

a) Chyby v přístupnosti webu

Pokud se budeme držet citace ze stránek ministerstva vnitra „*Za přístupný web lze dnes považovat takový web, který bude návštěvník s těžkým zdravotním postižením schopen i přes svůj zdravotní handicap, za pomoci prostředků, které má k dispozici, a způsobem, který mu vyhovuje, efektivně používat a dosáhnout svého cíle.*“ těžko budeme schopni posoudit, zda náš obecní či městský web splňuje zásady přístupnosti. Ideální v tomto případě je obrátit se pro pomoc na projekt **Blind Friendly Web** a nechat si web zkontrolovat. Je to ovšem finančně poměrně náročné a ochota obcí se v tomto nějak angažovat je bohužel minimální.

V zásadě lze jako nejdůležitější prvek stanovit **dobrou přístupnost veškerých prvků, podstránek a dalších elementů za použití klávesnice**. Někde jsem na webu jednoho městyse viděl prvek „přečíst nahlas“, který po kliknutí četl příslušný obsah. Argumentace obce bylo, že je to pro zrakově postižené občany. Zkuste tento web dát k vyzkoušení někomu nevidomému nebo slabozrakému. Na malou ikonu se myší netrefí, protože ji nevidí. A z klávesnice se na ni nedostane. Navíc mu jeho vlastní čtecí zařízení čte potřebné věci samo, pokud je tedy web na toto upraven.

b) Chyby ve struktuře a obsahu

Zde je vhodné říci, že neexistuje žádný návod na ideální strukturu obecního webu a její správné naplnění obsahem. Základními kritérii by mělo být **jednoduchost a přehlednost**. Ideální v tomto

případě je samozřejmě **uživatelské testování**. Přivedu na web nic netušícího člověka a řeknu mu, ať mi najde kontakt na starostu. A měřím čas... Ovšem málokterá obec nebo město má na toto finance a také ochotu je utratit. Zákonnou povinnost mají splněnou, tak proč by je zajímalo, jak se návštěvníci na webu pohybují...

Nedávno jsem zrovna našel na webu informaci, že město Lovosice má nový web - <http://www.meulovo.cz/>. A jako první, čeho jsem si všiml z hlediska orientace bylo to, že při rolování dolů mi horní menu někam uteklo, takže abych se vrátil např. do sekce „vedení města“ musím opět rolovat nahoru. Přitom **fixace horního menu k hornímu okraji prohlížeče** je dnes již běžný standard. Zrovna tak jako korektní zobrazování na mobilech a tabletech, tzv. Responzivní design. Proto je v tomto směru důležité již při výrobě webu vyžadovat tzv. **wireframe** (drátěný model webu), který mi přesně určí, kde jaký prvek bude na desktopu, mobilu, tabletu. A musí mi to umístění dávat smysl.

Co se týká obsahu, tak zde zjednodušeně opět říci: **Jednoduše, srozumitelně a hlavně stručně!** Opravdu smutně na mě působí to, že obce spoustu energie věnují stránce Historie, na kterou jsou často právem hrdé. Bohužel často ji naplní místní historik, který se rozmáchne k dvacetistránkovému pojednání. Můžu vás celkem odpovědně ujistit, že nakonec dočtou jen opravdoví nadšenci pro historii. Ideálnější by byly 2 – 3 odstavce končící odkazem na pdf s kompletní historií.

Statisticky měřeno – **nejnavštěvovanější stránky na městských a obecních webech jsou Aktuality, Úřední deska a Fotogalerie**. Věnujte jim proto zvýšenou pozornost.

Ivan Vovk. Autor je konzultantem společnosti Antee, s.r.o. zabývající se výrobou a optimalizací obecních a městských webů.